

## 9 B:1

**Att fastighetsägaren haft kännedom om upprättad förbindelsepunkts läge har inte ansetts innebära att avgiftsskyldighet uppkommit då vetskapen erhållits på annat sätt än genom underrättelse av huvudmannen.**

K.K. innehar en fastighet med tomträtt. Fastigheten ligger på Oknö, sedan 1988 inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning och inom detaljplanelagt område. Oknö är ett tätbebyggt fritidsområde där allt fler fastighetsägare väljer att bosätta sig permanent. Fastigheten är bebyggd med en sommarstuga som uppfördes 1959. Sommarstugan har två rum. På fastigheten finns en 3–4 m djup grävd brunn och ett torrdass. Under 1985–86 byggde kommunen ut den allmänna va-anläggningen till Oknö för ändamålen ren- och spillvatten och förbindelsepunkt upprättades. Kommunen har tidigare debiterat anläggningsavgift först vid faktisk anslutning och frågan om anslutning av fastigheterna på Oknö byggde på frivillighet. Den 19 november 1992 beslutade emellertid kommunfullmäktige att med början den 1 januari 1994 debitera avgifter med stöd av va-lagen så snart lagen så medger. Kommunen har med anledning härav i faktura daterad den 14 november 1994 med förfallodag den 31 januari 1995 debiterat K.K. anläggningsavgift för ren- och spillvatten med 56 625 jämte ränta. Beloppet har inte betalats.

Kommunen yrkade förpliktande för K.K. att betala nyssnämnda avgiftsbelopp 56 625 kr jämte ränta.

K.K. bestred kommunens yrkande men vitsordade kapitalbeloppet och ränteberäkningen i och för sig. Som grund för bestridandet gjorde han – frånsett annat – gällande att kravet är preskriberat.

K.K. anförde: Vad gäller frågan om preskription, så har förbindelsepunkt upprättats sedan den allmänna va-anläggningen byggts ut under 1985–86. Tydligast har underrättelse om förbindelsepunkt skett när hans svärfar diskuterade förbindelsepunktens läge med kommunen då den allmänna va-anläggningen projekterades 1985. I samband med projekteringen av va-anläggningen fick hans svärfar, som verkat som byggmästare i kommunen under 45 år och därvid utfört ett otal anslutningar dels åt privata byggherrar, dels åt Mönsterås kommun, ”nys” om var förbindelsepunkten för tomtens skulle ligga. Svärfadern tyckte inte att förbindelsepunktens läge var bra och gick därför upp till kommunen och diskuterade saken. Det tänkta läget för förbindelsepunkten ändrades då så att den kom att ligga bättre. Svärfadern fick således vid sitt besök på kommunens tekniska kontor vetskap om förbindelsepunktens läge.

Därmed inträdde också avgiftsskyldighet för anläggningsavgiften och den treåriga preskriptionstiden började löpa. År 1990 övertog K.K. arrendet till tomten från sin svärfar. År 1991 skedde en avstyckningsförrättning. Fastigheten uppläts därefter med tomträtt. I samband med avstyckningsförrättningen 1991 gick man runt och tittade på tomten och K.K. kunde då på plats konstatera var förbindelsepunkten låg. Han har således själv hela tiden vetat om var förbindelsepunkten ligger.

Kommunen anförde: Det bestrids att någon underrättelse lämnats om förbindelsepunktens läge vid av K.K. angivna tider eller något annat tillfälle före den 17 november 1995. Vad gäller händelsen vintern 1985–86 var det först tänkta läget för fastighetens förbindelsepunkt inte bra valt eftersom förbindelsepunkten skulle komma att ligga högre än huset på fastigheten. Förbindelsepunkt upprättades därför på ett ställe där det blev självfall ner mot strandkanten. Denna ändring skedde efter det att den allmänna anläggningen projekterats, men innan den anlagts. Initiativet till ändringen kom inte från K.K.:s svärfar, utan i samband med utförandet av den allmänna anläggningen. Det kan dock vara riktigt att K.K.:s svärfar i samband därmed blivit tillfrågad om ändringen. Vid avstyckningsförrättningen 1991 var M.T., som numera arbetar på kommunens tekniska kontor med arrende- och tomträtsfrågor, med ute på fastigheten. 1991 arbetade emellertid M.T. för en annan kommunal myndighet än den myndighet som svarade för va-frågor. Han kunde därför lika lite som en kommunalanställd lärare eller socialsekreterare underrätta potentiella va-abonnenter om förbindelsepunkt eller andra va-rättsliga frågor. M.T. har heller aldrig haft till uppgift att underrätta K.K. eller någon annan om olika va-rättsliga spørsmål. Det bestrids att M.T. skulle ha visat på den aktuella förbindelsepunktens läge, vare sig i höjd eller plan. En underrättelse om förbindelsepunkt skall vara en individuell underrättelse till varje fastighetsägare. Att fastighetsägaren i vid bemärkelse känner till förbindelsepunktens läge räcker inte för att de rättsverkningar som underrättelsen medför skall inträda. Före avstyckningsförrättningen var tomten en arrendetomt och K.K.:s svärfar arrendator och inte att jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldighet enligt va-lagen kan inte ha uppkommit före kommunfullmäktiges beslut den 28 januari 1988 om utvidgning av verksamhetsområdet. Före denna tidpunkt låg den aktuella fastigheten inte inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning och varken bruksrätt eller avgiftsskyldighet kan därför ha varit för handen. För det fall Va-nämnden skulle finna att avgiftsskyldighet uppkommit tidigare än kommunen gjort gällande åberopar kommunen att fordran inte preskriberats eftersom preskriptionsavbrott skett.

K.K. genmälde: Vad gäller kommunens åberopande av att preskriptionsavbrott skett har kommunen sedan avgiftsskyldighet uppstod 1985 inte förrän i november 1994 krävt honom på anläggningsavgiften.

**Va-nämnden yttrade:**

K.K. har för det fall Va-nämnden skulle finna att avgiftsskyldighet föreligger åberopat att kravet är preskriberat.

Avgiftsskyldighet inträder enligt 9 § va-lagen inte förrän huvudmannen har upprättat förbindelsepunkt för fastigheten och underrättat fastighetsägaren om detta. Någon särskild form har inte föreskrivits för sådan underrättelse. Underrättelsen är emellertid att betrakta som en rättshandling och frågan om dess rätta fullgörande får prövas mot bakgrund av de viktiga rättsverkningar som lagstiftaren har knutit till densamma. I praxis har slagits fast att fastighetsägaren skall få underrättelse dels om att förbindelsepunkt har upprättats, dels om punktens läge samt att meddelande i båda dessa avseenden skall ha lämnats för att avgiftsskyldighet skall inträda. Vidare har kommunens avgiftsfordran på en privatperson ansetts som en konsumentfordran och således underkastad treårspreskription. Slutligen har preciserats att den tidigaste tidpunkten för avgiftsskyldighetens inträde, och när den treåriga preskriptionstiden således börjar löpa, är när fastighetsägaren underrättats om att förbindelsepunkt blivit upprättad.

K.K. har hävdatt att underrättelse om förbindelsepunkt tydligast skett 1985–86 när hans svärfar diskuterade förbindelsepunktens läge med kommunen på tekniska kontoret. Han har vidare gjort gällande att underrättelse om förbindelsepunkt i vart fall lämnats till honom själv i samband med avstyckningsförrättningen 1991.

Vad som har förekommit i målet ger emellertid ingalunda vid handen att någon underrättelse i va-lagens mening om förbindelsepunktens läge skulle ha lämnats vid dessa tillfällen, vare sig till K.K.:s svärfar 1985–86 eller till honom själv 1991. Som redan framhållits är härvidlag att märka att underrättelsen utgör en rättshandling från huvudmannens sida och att faktisk vetskap erhållen på annat sätt än genom huvudmannens underrättelse saknar betydelse för frågan om avgiftsskyldighetens inträde. Dessutom utvidgades verksamhetsområdet för den allmänna anläggningen till att omfatta även den nu aktuella fastigheten först den 28 januari 1988. En dessförinnan eventuellt gjord underrättelse om förbindelsepunkt torde redan av denna anledning inte kunna godtas i det här sammanhanget.

Avgiftsskyldighet har således inte inträtt vid någon av de av K.K. påstådda tidpunkterna och följaktligen har inte heller någon preskriptionstid börjat löpa då. Det är däremot ostridigt att kommunen har debiterat honom taxeenlig anläggningsavgift för ren- och spillvatten i faktura med förfallodag den 31 januari 1995 och att han av kommunen den 17 november 1995 erhållit underrättelse om att förbindelsepunkt upprättats och om dess läge. Mot den sålunda uppkomna avgiftsfordran har ingen invändning gjorts.

Va-nämnden förpliktade K.K. att betala yrkat belopp jämte ränta.

*Beslut: 1996-03-27, BVa 30*

*Mål nr: Va 13/95*